GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI DE LUCRU.
Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 franci.

ANULŬ XLVII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 46. *Vinerĭ, 13 (25) Aprile* **1884.**

Brașovŭ în 8 (20) Aprile,

Biroulŭ de pressă din Pesta veghiéză necurmatŭ ḑi și nóptea asupra naționalitățilorŭ nemaghiare din Transilvania și Ungaria, ca se nu li se întêmple cumva vr'unŭ rêu. Chiar în timpulŭ serbătorilorŭ, cândŭ toțĭ creștinii sĕ retragŭ în sênulŭ familiei lorŭ spre a petrece o ḑi doue în liniște, ómenii biroului de pressă n'au închisŭ nicĭ măcarŭ unŭ ochiu. Lorŭ le este paza ușóră, căcĭ, cândŭ membrii creștinĭ se retragŭ la odihnă și la oue roșii, remânŭ la postŭ jidanii, carĭ și așa alcătuescŭ maioritatea, atâtŭ în biroulŭ de pressă câtŭ și la diferitele redacțiunĭ, carĭ îșĭ tragŭ informațiunile și subvențiunile dela acestŭ birou.

In timpulŭ din urmă oficioșii jidano-maghiarĭ și-au alesŭ pe „Neue freie Presse“ din Viena de organŭ, prin care credŭ că-șĭ vorŭ puté desface mai cu succesŭ vechiturile, ce le-au scosŭ din cămara unde se păstréză ideile fanatice maghiare. Ei au datŭ acestorŭ vechiturĭ unŭ lustru óre-care ca se înșele ochii lumei și sĕ le pótă vinde ca marfă nou de noiță.

Organulŭ de frunte alŭ centraliștilorŭ nemțĭ li s'a părutŭ celorŭ dela biroulŭ de pressă din Pesta póte și de aceea de celŭ mai bunŭ depositarŭ alŭ principielorŭ lorŭ fericitóre de popóre, pentru că „Neue freie Presse“ — de cândŭ susține relațiunĭ cu cercurile oficiale din Bucurescĭ — își dă aerulŭ de protectóre a gintei române din Orientŭ, și de aceea se crede în dreptŭ a da sfaturĭ mereu atâtŭ Românilorŭ din regatŭ câtŭ și noue celorŭ urgisițĭ și năpăstuițĭ din monarchia dualistă.

Sâmbăta trecută numitulŭ ḑiarŭ-protectorŭ a debutatŭ din nou c'unŭ articulŭ inspiratŭ dela Peșta, datatŭ: Neoplanta 17 Aprile și intitulatŭ „Sêrbii și Românii în Ungaria.“ Articululŭ e scrisŭ așa ca sĕ ne facă sĕ credemŭ, că nu vine dela Peșta și nu apĕră politica D-lui Tisza, ci are în vedere numai și numai binele nației sêrbescĭ și românescĭ din rigatulŭ s-lui Stefanŭ. Se vede din totŭ cuprinsulŭ articulului, că elŭ nu e scrisŭ atâtŭ pentru Sêrbĭ, carĭ fiindŭ puținĭ la numĕrŭ nu potŭ jucá unŭ rolŭ mai însemnatŭ în viața acestui statŭ, câtŭ mai multŭ pentru Românĭ, carĭ suntŭ fórte numĕroșĭ și a cărora atitudine va cădé greu în cumpĕna cu care se va mĕsura politica cabinetului Tisza.

Sêrbii, ne spune „N. fr. Presse“ — s'au împăcatŭ cu starea creată de dreptulŭ publicŭ din 1867 și cu tóte astea n'au renunțatŭ la pretensiunile lorŭ naționale precumŭ sunt: revisuirea legei de naționalitate în sensulŭ ca năsuințele de cultură ale Sêrbilorŭ se fiĕ sprijinite și promovate de cătră statŭ; autonomiă deplină în biserică și școlă și îndreptarea relelorŭ pricinuite în urma violărei acestei autonomii din partea guvernului.

Acelaș ḑiarŭ ne mai spune, că la conferența generală sêrbéscă din Kikinda-mare n'a prevalatŭ partida clericală a patriarchului Angyelicĭ, care este sluga guvernului, și că încercarea de a împăca pe Sêrbĭ cu patriarchulŭ lorŭ n'a reușitŭ.

După împărtășirile aceste Românii suntŭ pușĭ în paralelă cu Sêrbii și sĕ pretinde dela noi sĕ primimŭ terĕmulŭ actualului absolutismŭ constituționalŭ, căcĭ așa ar cere politica reală.

Cândŭ ḑicemŭ „politică reală“ noi nu înțelegemŭ că trebue se lucrămŭ așa cum îĭ vine bine d-lui Tisza, ci așa cum ne vine bine noue. D-lui Tisza și partidei lui le-ar plăcé se mergemŭ cu toții la Pesta în mare procesiune și sĕ ne rugămŭ de iertare, că șépte-spre-ḑece anĭ amŭ fostŭ copiĭ atâtŭ de neascultătorĭ și sĕ-i asigurămŭ că pe viitorŭ vomŭ fi de trébă și vomŭ lucrá bărbătesce pentru lățirea limbei și a culturei ungurescĭ, care ḑice că Ungurulŭ, pentru că e Ungurŭ și născutŭ stăpânŭ, sĕ iea totŭ mieḑulŭ și tótă smêntâna, iar nouĕ se ne remână numai cojile uscate și zĕrulŭ celŭ mai prostŭ.

A face politică reală după noi însemnéză a ține contŭ de trebuințele adevĕrate ale unui poporŭ între marginile realității. Ar fi bine cândŭ cei dela „Neue freue Presse“ s'ar interesá mai multŭ de starea reală a lucrurilorŭ prin județele locuite de Românĭ din Ardélŭ și țéra unguréscă.

Atuncĭ ar descoperí multe lucrurĭ fórte instructive. De pildă décă va cercetá prin județulŭ Unidórei și alŭ Solnocu-Dobêcei ar găsí poporațiune numai românéscă cu dregătorĭ numai Ungurĭ, carĭ nu sciu vorbi de câtŭ numai unguresce și de aceea totŭ ce vorbescŭ și scriu, vorbescŭ și scriu numai așa pentru a-șĭ împlini, cum sĕ ḑice, kutya-köteleșég-ulŭ, datoria față de cei ce i-au pusŭ în postŭ, nu însĕ spre a fi înțeleșĭ de poporŭ și a servi interesele lui.

Eată dér că nu noi suntemŭ aceia carĭ facŭ politică scrântită ideală, ci cei ce sĕ susținŭ din crunta sudóre a poporului. Este o nebuniă a cere dela bietulŭ țĕranŭ românŭ în ținuturĭ curatŭ românescĭ ca sĕ se îndrepte elŭ după capetele sucite ale funcționarilorŭ adușĭ de prin Seghedinŭ și Debreținŭ; dér orĭ cum ar fi acésta nebuniă a devenitŭ aḑi o acsiomă de statŭ. Maghiarii ințelegŭ pactulŭ dela 1867 așa, că lorŭ li s'a datŭ dreptulŭ de a sugrumá pe nemaghiarĭ și décă D-nulŭ Tisza sufere volniciele și călcările de lege ale unui baron Banffy, acésta nu mai este o aparițiune trecătóre, ci o nenorocire care împinge cu putere elementară țéra in prăpastie.

Dela sistemulŭ actualŭ de guvernare este prin urmare imposibilŭ sĕ ne așteptămŭ la vr'unŭ resultatŭ realŭ pentru binele poporului Românŭ și de aceea, credemŭ, că facemŭ politică fórte reală cândŭ năsuimŭ și stăruimŭ ca se cadă acestŭ sistemŭ asupritorŭ și despoticŭ.

Apoi „Neue freie Presse“ nicĭ aceea se nu-o uite, că pe câte o sută de mii de Sêrbĭ din Ungaria vine unŭ milionŭ de Românĭ și că prin urmare este fórte reală cerința esprimată în programa nóstră noțională dela 1881, ca sĕ ni sĕ dé garanții mai temeinice pentru apĕrarea naționalității nóstre.

Ne îndoimŭ că poporulŭ sêrbescŭ este mulțumitŭ cu ceca ce a cerutŭ conferența din Kikinda-mare; dér chiar sĕ fie, prin acésta nu se póte schimbá nimicŭ din faptulŭ, că Românii sunt elementulŭ celŭ mai numerosŭ și mai puternicŭ după Maghiarĭ și că au dreptulŭ și datorința de a cere se fiĕ respectațĭ și tractațĭ după cum se cuvine.

Scirĭ telegrafice.

(Serviciulŭ particularŭ alŭ „Gazetei Transilvaniei.«)

Viena, 11 (23) Aprile. — Invitarea Angliei la conferința pentru regularea cestiunii financiare egiptene încă n'a sositŭ, totuși se ḑice, că consimțĕmêntulŭ puterilorŭ deja s'a asiguratŭ.

Agramŭ, 11 (23) Aprile. — Mâne înainte de ameḑĭ se deschide alŭ patrulea têrgŭ croatŭ de vinŭ.

Pojunŭ, 11 (23) Aprile. — Mâne e têrgu internaționalŭ de oi. Au sositŭ cincĭ mii de oi.

FOILETONŬ.

O păcălitură diplomatică.

Mănâncă sfințĭ și scuipă dracĭ, ḑice poporulŭ despre celŭ fățarŭ și șiretŭ. Și de multe orĭ în viață nu numai e fără pĕcatŭ, dér din contră ar fi mare greșélă, cândŭ ai mâncá sfințĭ și n'ai scuipá dracĭ.

Ér cândŭ te-au bătutŭ stelele sĕ fiĭ diplomatŭ, orĭ câțĭ sfințĭ ai mâncá, nu trebue sĕ scuipĭ decâtŭ numai totŭ dracĭ și încă dracĭ de cei mai — împelițațĭ!

Ce-i dreptŭ, nicĭ n'are sĕ se plângă draculŭ de noi! Nu numai cândŭ suntemŭ diplomați, dér și ca ómenĭ simpli, și, cum ai ḑice, de omeniă și cu crucea'n sînŭ, orĭ-câțĭ sfințĭ sĕ mâncămŭ, scuipămŭ mai numai drăcșorĭ.

Dér sĕ lăsămŭ viața de aḑĭ. Sĕ mergemŭ aprópe c'unŭ secolŭ îndărĕptŭ, sĕ vedemŭ nu cunosciau óre și 'naintașii noștri, ragou de sfântulețĭ și drăcșorĭ.

La anulŭ 1788, erumpe rĕsboiu între Rusia și Turcia. Austria se aliéză cu Rusia.

În 10 Noembre 1789 prințulŭ Coburg întră în Bucurescĭ.

Austriacilorŭ de multŭ le lăsá gura apă după frumósa Româniă. De multŭ umblau sĕ-i sucéscă gâtulŭ și s'o pună sub-suóră, ca pe o găină amețită. Ei pusese mâna pe ea la 1718, dér la 1727 au trebuitŭ sĕ lase din gură dulcea bucătură.

În fine la 1789, cugetá Austria, că nu va mai scăpa-o din mână. Impărțirea Poloniei îi ațîțase apetitulŭ. Și décă a putulŭ înghițí Polonia, de ce sĕ nu pótă înghițí și pe România (Muntenia).

Prințulŭ Coburg îșĭ face divanŭ cârmuitorŭ. Elŭ președinte, generalulŭ Eisenberg vice-președinte, secretarĭ Markelius, consiliarĭ: Mitropolitulŭ Cosma, episcopulŭ de Rîmnicŭ Filaretŭ, episcopulŭ de Buzĕu Dositeiu, marele banŭ Dimitrie Ghica, marele vistieriŭ Scarlatŭ Cornescu, marele vornicŭ Radu Slătinianu, marele logofĕtŭ Radŭ Golescu, Ionŭ Damali, Constantinŭ Drăgănescu, vistierulŭ Mateiu Falcoianu, Aga Scarlatŭ Câmpinianu și Spătarulŭ Ionŭ Cantacuzino.

Celŭ mai iscusitŭ dintre toțĭ erá Ionŭ Cantacuzino. Elŭ sciá dintre toțĭ mai bine, ca diplomatŭ, sĕ mânce sfinți și sĕ scuipe unŭ legionŭ de drăcșorĭ.

Nemțiĭ începuse acum a tinde mrejile, ca după-ce au prinsŭ așa ḑicêndŭ țéra, sĕ prindă și învoirea divanului, ca așa ḑicêndŭ sĕ-șĭ întemeieze și dreptŭ asupra țĕrii.

Némțului nu-i destulŭ sĕ-i dai lucrulŭ în mână, cere sĕ-i dai și carte pe lângă elŭ.

Ast-felŭ Nemțiĭ după constituirea divanului le spuseră Românilorŭ, că a doua ḑi au sĕ facă în scrisŭ jurămêntulŭ de supunere Austriei.

Românii cerură sĕ se dée formula jurămêntului ca sĕ véḑă ce au sĕ jure. Jurămêntulŭ îlŭ tradusese din nemțesce în românesce secretarulŭ Markelius, după nume Sasŭ din Transilvania.

Românii se înspăimêntară cândŭ vĕḑură jurămêntulŭ, căcĭ în elŭ stá, că Nemțiĭ au luatŭ țéra cu armele, Românii sĕ jure pentru dênșiĭ și următoriĭ lorŭ credință și supunere Austriei, ca unii ce au fostŭ odată tributarĭ regilorŭ Ungariei.

Ce erá de făcutŭ?

Să-se opună erá peste putință. Sĕ jure așa ei vêndŭ țérá. Fără jurămêntŭ le dă drumulŭ din divanŭ și-șĭ punŭ pe alțiĭ. Prin urmare numai șireția putea sĕ le mai ajute. Dér cum?

Constantinopole, 11 (23) Aprile. — Miramar a sosită adĭ diminéță în Mudaniah. Princesa Stefania, din causa unei ușóre indisposițiunĭ, n'a voită sě continue călětoria la Brussa. Prințulă de corónă, nevoindă să lase singură pe augusta sa soțiă, s'a dusă la Brussa numai suita.

Felicitărĭ la adresa nóstră.

Fizeșă, 20 Aprilie.

Cu mare bucuriă vědă aparițiunea celui mai prețiosă diară cuotidiană. Gratulezŭ! și vě dorescă d-le îndelungate, ca sě puteți luptá cu energiă ca și până acum pentru interesele poporului română.

Înainte cu Dumnedĕu și noi vě vomă urmá!

Ioană Hățegană, protopopă.

Bucurescĭ, 10 (22) Aprile.

Salutămă aparițiunea dilnică a celui mai vechiă și mai românescă diară națională de peste munțĭ. Totdéuna vomă fi cu voi și pentru voi.

Membrii Societății „Carpații.“

Sâncelă, 7 (19) Aprile.

O dorință generală ni s'a împlinită; inimile nóstre palpită de bucuriă la vestea, ce ni-o dațĭ. Vě gratulămă în greua întreprindere și vě dorimă succesă strălucită, precum și aceea ca diarulă cuotidiană „Gazeta Transilvaniei,“ ai cărei redactorĭ cu frunțile senine au sciută apěrá dreptele nóstre pretențiunĭ, sě nu lipséscă din nicĭ o comună unde este suflare românéscă, căcĭ numai așa ne vomă puté cunósce și în unire a ne apěrá interesele nóstre, carĭ nu vatămă dreptulă nimĕrui.

Ionă Frățilă, proprietară — Nicolau Rusanu.

Alba-Iulia, 6 (18) Aprile.

Vě adresezŭ acéstă cordială și căldurósă felicitare, eșită din adênculă inimei mele, pentru neobosita-vě întreprindere plină de speranță, spre deșteptarea bietului nostru poporă, prin transformarea „Gazetei Transilvaniei« în diară cuotidiană. Dorescă, ca sě străbată prin tóte căsciórele pre asupritului nostru poporă. Ajute-vě bunulă D-deu de a vě vedé scopulă realisată și națiunea fericită ca ună membru ce-o iubițĭ și obosițĭ multă pentru ea.

I. Popu.

Confrații noștri dela „**Luminătorulă**« din Timișóră ne salută prin următórele căldurose și adevĕrată frățescĭ cuvinte:

»Gazeta Transilvaniei“ din Brașovă în 15 ale cur. și-a împlinită ală 50-lea ană ală esistenței și vieței sale și în acésta di a începută a fi diară ce apare în fie-care di de lucru. Se vede că provedința i-a făcută parte de o frumósă și rară bucuriă la iubileulă sĕu de 50 de anĭ,*) o bucuriă ce sě revérsă și asupra tuturoră Româniloră curațĭ la inimă și bine simțitorĭ.

Ne bucurămă și noi din inimă de acestă progresă ală „Gazetei Transilvaniei« și o felicitămă cu bucuriă, urându-i progresă totă mai mare și totă mai multă, atâtă în cele materiale ale sale, câtă și în cele naționale ale tuturoră româniloră.

O recomandămă totă d'odată onor. publică română, ca s'o părtinéscă și aboneze chiar și din recunoscință pentru îndelungatele ei lupte și fatigie din trecută și presentă pentru deșteptarea și apěrarea simțului și intereseloră naționale române.

Multele felicitărĭ ce i s'au descoperită și cu graiă viu și prin depeșe telegrafice din tóte părțile însuflețéscă și încurăgieze pre actualii ei conducĕtorĭ, ca sě mergă totă înainte și totă pe calea bătută, căcĭ toțĭ fii bunĭ ai mamei române o însoțescă și o scutescă.

Sě trăiască și sě înfloréscă!

Mulțămindă din totă sufletulă pentru aceste încuragiatóre dovedĭ de simpatia, dorimă ca urările ce ni sě facă sě fie făcute într'ună ciasă bună!

*) Stimabilii noștrii confrațĭ au anticipată diua iubileului. Acésta încă n'a sosită dér suntemă în ajunulă ei. Dé cerulă cá atuncĭ cândă va sosi, atâtă noi câtă și confrații noștri să ne putemă gratula de binele națiunei, care astădĭ nu-lă avemă.

Nru. 66 1884.

Dela comitetulă electoralŭ permanentă ală partidei naționale române.

Apropiându-se timpulă convocărei conferinței generale, a partidei nóstre, rugămă pe acei d.d. președinți ai conferințeloră din cercurile electorale, carĭ încă nu ni-au raportată, sě binevoiéscă a ne comunicá câtă mai curêndă resultatulă alegeriloră de delegațĭ la acea conferință, arătândă numele, posițiunea socială, locuința și posta ultimă a fiecărui delegată și a eventualiloră suplenți aleșĭ.

Sibiiu, 8 (22) Aprile 1884.

Comitetulă electoralŭ permanentă ală partidei naționale române.

I. Cosma, președinte. — Anania Trombitașă, secretariă.

Cronica evenemintelorŭ politice.

Se vorbesce din nou despre întrevederea celoră **trei împěrați**. Până acum însă nu se scie nimica sigură despre particularitățile întêlnirei plănuite, despre loculă și timpulă acestei întrevederĭ. Se dice cu tóte acestea că terminulă nu e departe și că întêlnirea va fi în Germania sudvestică.

* * *

Corespondentulă din Petersburg ală diarului „Pol. Corr.“ comunică despre misiunea generalului Gurco în Polonia că, deórece guvernulă rusescă trăesce în liniște acum cu Germania, generalulă a primită instrucțiunĭ, ca să curețe județele ruso-polone de acele elemente care sunt bănuite că conspiră în contra Rusiei și că au planurĭ ascunse în contra ordinei sociale a imperiului. E vorba aci de rusificarea cu totă dinadinsulă a Poloniei rusescĭ.

* * *

„National-Zeitung“ dice că Germania și Rusia nu consêmtă la o conferință egipténă în Londra, sub cuvêntă că s'ar putea atinge acolo și punctele egiptene ale cestiunei orientale. Mai departe pretinde a sci că Rusia cu Germania voescă sě susțină pretențiunile Porții în privința dominațiunii sale în Egiptă.

„Standard“ dice că nu tóte puterile au consêmțită sě se țină acéstă conferință, și póte că tocmai Germania și Rusia suntă care se opună.

* * *

În prima ședință de după Pasci a camerii comuneloră din Londra s'a vorbită despre cestiunea egipténă. Gladstone a fostă silită să adeveréscă că situațiunnea în Sudană e fórte critică și că e necesară o înțelegere cu puterile pentru resolvarea greutății financiare. „Republique Française“ combate cu energie orĭ-ce protectorată séu anexare din partea Angliei. Fóia parisiană oportunistă crede că va suná ora când tóte puterile, care au interese marĭ în Egiptă, voră trebui să-șĭ ridice glasulă. Europa are nu numai dreptulă, dar și datoria d'a interveni în Egiptă în casă când s'ară pune pe tapetă cestiunea protectoratului.

„Blașiulă.“

Sub acestă titlu scrie „Ellenzék“ dela 16 Aprile a. c. nr. 88 următórele:

Am spusă în unulă din numerii noștri din Ianuarie, că »Blașiulă tace.« Foile naționaliștiloră estremĭ au adoptată frasa acésta și până în diua de astădĭ își spargă capulă, că óre ce va sě dică acea tăcere, — de óre-ce și ei înși-șĭ au observată, că Blașiulă în adevĕră tace.

Acuma deja suntemă în stare a spune grozavele cause ale acestei grozave tăcerĭ. Etă-le!

Blașiulă a jucată ună rolă fórte însemnată în 1848. Adunarea din 15 Maiu va remâné vecĭnică memorabilă înaintea naționaliștiloră românĭ. Punctele programului statorită pe »Câmpulă Libertății« au devenită »Tatălănostru-lă« domniloră extremiștĭ. — Blașiulă sub absolutismă a fostă focar-ulă (centrulă) tuturoră mișcăriloră. Tóte demonstrațiunile de aicĭ plecau. Demonstrațiunile antipatriotice ale tinerimei încă și pe timpulă regimului Lónyay erau svêrcolirĭ forte însemnate.

Metropolitulă, bětrânulă Șuluțiă, a făcută din acestă orășelă o Meccă a Românimei. E dreptă, că din acéstă Meccă lipsia mormĕntulă profetului; dér mormĕntulă profetului erá înlocuită pe deplină prin Câmpulă libertății. Șulață și dimpreună cu Șulață Blașiulă representá o ideă, însě nu acea ideă, pe care o propagă adĭ domnii estremĭ.

Poporulă română, ținută în sclăviă cum erá, doria libertate. La adunarea din Blașiă poporulă a cerută drepturĭ, pe carĭ a vr'ută sě le eserceze, și sě elupte posiția de omă și pentru sine. Drepturile aceste s'au proclamată în Blașiu. Der Românii n'aveau lipsă sě le proclame, pentru că corpurile legiuitóre ungurescĭ pe de altă parte au decretată chiar ele însě-șĭ eliberarea.

Idea acesta, idea eliberării a representat'o Blașiulă.

Apoi, după ce **egalitatea** s'a decretată, Blașiulă, sfĕrșindu-șĭ misiunea, s'a făcută din ce în ce mai tăcută. Valurile politicei începură a nu-lă mai atinge, și elă se ferea totă mai multă de ele. Naționaliștii începură a nu se mai simțí bine în Blașiu, sângele a începută sě le circuleze mai încetă. Metropolitulă Vancea și-a înțelesă forte bine chiămarea, și a simțită forte multă greutatea responsabilității, ce-i apesă pe umerĭ. Elă a sciută forte bine, că tinerimea, încredințată conducerei sale, e forte înděrĕptă, și póte remâné încă și mai înděrĕptă, décă elă și-ar îndreptá atențiunea la fluctuațiunile politice. Metropolitulă Vancea și-a petrecută și-șĭ petrece timpulă cu creșcerea, cu educațiunea tinerimei, de ce în prima liniă are lipsă poporulă română, are lipsă patria.

Ecă pentru ce tace Blașiulă. Lasă ca alțiĭ sě facă politică, ér nu tinerimea. Profesorii, canonicii și preoții nu se ocupă seriosă cu politica pentru aceea, pentru că décă s'ar ocupá, atuncĭ neapĕrată ară tîrî după sine și tinerimea și ară face-o sě se amestece în politică. Și apoi chiar pentru gimnasiu nu este cu cale, ca tinerimea sě facă politică.

Laudă i se cuvine Blașiului pentru acéstă tăcere. Elă păzęsce o comóră, și aceea comóră este asigurarea viitorului. Décă acesta e motivulă pentru care tace, atuncĭ bine face; și este sigură de recunoscința poporului română.

Der ce dică, ce fac estremii? Ei nu voteză nicĭ o recunoscință Blașului ce tace, ci din contră lovescă în elă cu cea mai mare necruțare. Pentru ce? Écă pentru ce?

Amintirămă, că Blașiulă a representată o ideiă, a fostă centrulă tuturoră demonstrațiuniloră naționale. Astădĭ a încetată de a mai fi acelă representantă și în întregă statulă ungurescă nu mai esistă orașă, care ar representá ideea acestoră aspirațiunĭ. În Sibiiă vedemă pe Metropolituiă gr. or. cu părerĭ diametrală opuse. În Brașovă sunt puținĭ Românĭ, carĭ facă politică; Gherla

---

Episcopulă Filaretă, Cornescu și cu Cantacuzino se consultă în secretă ce-ĭ de făcută. La órele 7 dimineța Românii se adună toțĭ să-se înțelegă, căcĭ la órele 12 avéu se depună jurămĕntulă. Atuncĭ se sculà Cantacuzino și le grăì în chipulă următoriu:

„Vedeți, frațilorŭ că, nu-i chipă sě ne împotrivimă. Dér' de ce nu putemă scăpá cu puterea sě scăpămă cu șireția. Adevĕrată, Nemții sunt prevĕdĕtorĭ, dér noi sě le arătămă că suntemă istețĭ. Ei sciu împăturá cartea, dér noi sě le dovedimă, că scimă sě-i împăturămă pe ei cu carte cu totă. Sě ne arătămă cu voie bună și sě nu avemă nimica împotriva jurămĕntului. Noi însě sě aruncămă jurămĕntulă ce ni l'au dată ei și sě ne scriemă altă jurămĕntă, după cum cere binele țĕrii. Sě dămă apoi jurămĕntulă mitropolitului și cândă va fi sě jurămă mitropolitulă sě-lă scótă din sînă și sě ne jure pe elă. Nemții și așa nu pricepă nimică. Ér câtă pentru Markelius, care a tălmăcită jurămĕntulă românesce, ceilalțĭ boerĭ, sě se dée pe lângă elă, sě-lă țină cu vorba, sě facă sgomotă, ca sě n'audă ce jurămă noi.«

Așa au făcută boerii și au **păcălită pe nemțulă**!

De atuncĭ Austria ține minte diplomația românéscă!

Episcopii nostri sě fie **Filarețĭ**!

Diplomații sě imiteze pe **Ioană Cantacuzină**!

Ar. D.

Satulă cu comorile.

Novelă poporală.

(Urmare.)

Cândă vorbiá Alexandru astfelă, începură unii dintre jurațĭ: „Tacĭ, mĕi ștrengarule, orĭ de nu te aședămă la umbră pe patrudecĭ și optă de césurĭ. Toțĭ din tóte părțile strigară cu ună glasă sě tacă.“

Der Alexaudru respunse:

„Putere avețĭ sě m'aședațĭ la umbră, dér și eu am putere sě vě chiămă înaintea legei. Décă voiu descoperí acolo trebșórele vóstre, o sě vě ticnéscă mai rĕu ca mie la umbră și o sě vě strepedéscă dinții din gură. Ér voi, toțĭ, dovediți-mĭ că nu vorbescă adevĕrulă séu că clevetescă! Întrebați-vě consciința: a crescută orĭ s'a prăpădită averea comunală? Întrebați-vě consciința: v'ațĭ îmbogățită orĭ v'ați mai sĕrăcită, întrebați-vě, mai este între noi sinceritate și încredere, mai este între noi temere de D-dĕu, și iubire către de aprópele, nu âmblă fie-care numai în dêra sa, nu este între noi numai simță de cămĕtăriă, stricăciune, înșelăciune, prefăcĕtoriă, jurămĕntă strêmbă și inimĭ negre? Și decă consciința vóstră nu are limbă se grăéscă, atuncĭ privițĭ ruinatele vóstre case și grajdiurĭ, ințelenitele vóstre câmpurĭ și grădinĭ, pungile și lădițele vóstre góle, vestmintele și cămeșile vóstre rupte..... Acestea sunt martorii mei incontra vóstră. Privițĭ sermanii vostri copii părăsițĭ, ei sunt dovedile mele contra vóstră. Voi mai multă grijițĭ de vitele, de porcii, de caprele vóstre, ca de copiii vostri; și vitele, porcii și caprele nu le iubițĭ așa tare, cum iubițĭ îmbuibarea, joculă, întrecerea în mâncărĭ și bețiă.“

Alexandru erá sě vorbéscă și mai departe, dér poporulă, strigândă cu turbare, îl dete josă de pe pétră și nu-lă mai lăsá sě vorbéscă. Unii voiau sě'lă prindă de guleră, dér elă îi apucà cu mâna-i vênjósă, îi aruncà asupra celoră-lalțĭ, de mi ți-i culcà potlogă la pămêntă. Luà apoi în mână o prăjină, și amenința, că celă-ce se va apropiá de elă, dintr'una ilă doborá. Sgomotulă în contra lui erá totă mai turbată. Unii au începută a aduná pietri. Alexandru, curăjosă, cu prăjina'n mână, trecu prin mulțime și se duse către casă.

Atunci venì la elă Irina, galbină ca mórtea, cu ochii udațĭ în lacrimĭ și-lă întrebà:

„Alexandre, cum te aflĭ?“

este orașŭ armenescŭ, ér Românii din Gherla sunt pĕtrunși de duhulŭ patriotismului (hazafias szellemüek); Clușulŭ e totdéuna destulŭ de dibace a sugruma isbucnirĭ de aceste (mișcărĭ naționale române. Red) încă până sunt în germene; Turda n'are inteligință română: Alba Iulia (Bĕlgradulŭ) asemea; Abrudulŭ a încetatŭ de a mai fi estremŭ; Năsĕudulŭ își teme fondațiunile câștigate pe ușorŭ, fondațiunĭ, carĭ potŭ încă deveni problematice etc. etc. Numai în Blașiu sĕ mai puteau face tóte fără mărtorĭ. Punctulŭ acesta e acuma perdutŭ. —

Nu mai este locŭ, nu mai esistă orașŭ, care ar puté merge în frunte.

Acésta e durerea elementelorŭ estreme. Lovitura după lovitură i-au nimeritŭ. Retragere pretutindenea. Pe Sêrbĭ n'au de ce sĕ răzimă. Pe întregŭ teritorulŭ statului unguriescŭ numai acei puținĭ estremĭ mai sunt, carĭ sĕ simtŭ, ca stândŭ afară de cerculŭ constituțiunei (unrescĭ.)

Nu ne mirămŭ decĭ, décă membrii acestei fracțiunĭ a partidei sunt în tótă privința furioșĭ.

Noi le-amŭ sci dá unŭ sfatŭ fórte bunŭ, în câtŭ fie-care Ungurŭ (magyar ember) s'ar bucurá. Décă esistă între Românĭ o partidă guvernamentală română, formeze estremii românĭ o partidă oposițională independentă (üggetlenségi, ellenzéki), pună-se pe basă legală! Desfacă-se de tradițiunile trecutului, facă-se constituționalĭ și elupte-șĭ posiția, ca voturile lorŭ sĕ apese greu în cumpĕnă). Căcĭ așa cum stau acuma nicĭ unŭ poporŭ nu simpatiséză cu ei, ci stau singurĭ, isolațĭ, de batjocura lumii.

Adunarea alegĕtorilorŭ români în Oravița.

Conferința electorală pentru cerculŭ Oravița, comitatulŭ Carașiu-Severinŭ, s'a ținutŭ în 19 Aprile a. c. st. n. luând parte aprópe 300 de alegĕtori. Conferința a declaratŭ cu mare entusiasmă că aderă la programa naiională din Sibiiu, pre carea toțĭ cei presențĭ o ținŭ de unica mêntuitóre pentru poporulŭ românŭ.

Fața cu alegerile viitóre de deputatŭ dietalŭ s'au făcutŭ pregătiri pentru o acțiune intensivă și resolută, ce se probéză prin tăria de caracterŭ și energia probată a bărbaților aleșĭ în comitetulŭ electoralŭ constituitŭ,

S. Mangiuca, E. Traila, N. Munteanu, A. Ghidiu, I. Poppŭ, I. Bistreanu, N. Tatucu, I. Mateseranŭ, M. Stoia, I. Botoșiu, M. Fometescu și J. Lepa, fuseră aleși unanimŭ în comitetulŭ electoralŭ alŭ acestui cercŭ: A. Ghidiu și N. Munteanu sau alesŭ membrii în comitetulŭ centrală alŭ partidei naționale din comitatulŭ Carașiu-Severinŭ, éră ca delegați pentru conferința generală din Sibiiu totŭ D-nii A Ghidiu și N. Munteanŭ. Populațiunea curatŭ românéscă din acestŭ cercŭ sufere greu de ingerința Societății căilorŭ ferate austr. ung. carea s'a făcutŭ și maghiară adeca violentă, necruțătóre și desconsiderătóre. Cum va fi décă se va întórce fóia? Vomŭ vedea!

Dreptulŭ limbilorŭ în staturĭ cu naționalitate micstă.

(Urmare.)

Ungaria.

Corporațiunea representativă a municipiului este comitetulŭ municipalŭ alesŭ de poporațiune, care comitetŭ se întrunesce în adunarea generală sub președința prefectului (jugeluĭ regiu, căpitanului sĕu primarului supremŭ). Cu administrațiunea este însărcinatŭ corpulŭ amploiațilorŭ, magistratulŭ municipalŭ. Celelalte comune, carĭ nu-sŭ înzestrate cu drepturĭ municipale, orĭ sunt orĭ nu sunt provĕdute cu magistrate, se subordinéză comitatului. În fruntea representanței alese de ele însĕșĭ stă numai unŭ primarŭ.

Fața cu acéstă autonomiă întinsă a municipiilorŭ și a comunelorŭ legislatorulŭ a trebuitŭ mai nainte de tóte sĕ se gândéscă, ca sĕ se creeze cautele (garanție,) pentru ca sĕ se eviteze, pe câtŭ sĕ póte, diferințele limbisticeĭ carĭ ducŭ la diferințe naționale în comunicațiunea autorităților între sine precum și cu partidele. Spre scopulŭ acesta legea a apucatŭ unŭ drumŭ pe câtŭ de ingeniosŭ pe atâtŭ de practicŭ, cuprindêndŭ în § 4 următórea disposițiune: „Iurisdicțiunile se potŭ serví în corespondința lorŭ reciprocă sĕu de limba statului sĕu de una din limbile acelea, care este acceptată ca limbă protocolară în sensulŭ §-lui 2 în jurisdicțiunea, cătră care e adresatŭ actulŭ. (Nicĭ o literă din acéstă disposițiune nu mai corĕspunde realitățiĭ. — Red.). Norma acésta, care se întinde prin tótă legea ca unŭ firŭ roșiu și în §-ii 15, 16, 22 și 23 se întórce éră, are binefăcĕtórea urmare (vai de acea naționalitate sĕu persónă, in favorulŭ căreia e menită acea binefăcĕtóre urmare! — Nu ne îndoimŭ de locŭ, că nu va fi întru nimicŭ mai rĕu fără de ea. — Red.), că nici-o autoritate nu este molestată cu acte sĕu memoriale în altă limbă afară de limba protocolară proprie. (Piramidele faraonilorŭ nu-sŭ, mai marĭ decâtŭ neadevĕrulŭ acestai aserțiunĭ. — Red.), fără ca — mulțămită reciprocitățiĭ stabilite în principii — din causa acésta sĕ se pótă plânge o naționalitate pentru o vătĕmare a egalei îndreptățirĭ a limbei.

Altŭ efectŭ practicŭ, la care anume s'a țintitŭ, constă în aceea, că prin asta têrêmulŭ limbei statului în care pretutindinea trebuescŭ a se primí acte, este fățiŭ fără a se mai luá mĕsurĭ coercitive; pentru-că fiecare fiindŭ pusŭ în alternativa de a se folosí sĕu de altă limbă, străină lui, sĕu de limba statului, în cele mai multe casurĭ va face usŭ de cea din urmă. Cumcă pe têrêmulŭ funcționărei interne se considerá esclusivŭ limba statului, după cele spuse nu mai e de lipsă a amintí n modŭ escepționalŭ însĕ se concede (după § 5) amploiațilorŭ a se folosí de limba protocolară a jurisdicțiunilorŭ Din contră amploiații jurisdicțiunilorŭ au a se folosí între marginile jurisdicțiunii lorŭ în comunicarea cu comunele și cu privații după putință de limba acestora. (Ofi Dómne! bine ar fi, cândŭ ar fi așa! — Red.) La judecătorii (tribunale) fie-care locuitorŭ alŭ Ungariei, póte căutá dreptate, de cumva elŭ (§. 7) cere scutulŭ legii fără intervențiunea unui advocatŭ, în persónă sĕu printr'unŭ plenipotențiatŭ, și adecă: a) la judecătoria comunală, după cum acésta este a sa proprià sĕu străină, în limba sa maternă sĕu în limba protocolară a respectivei udecătorii comunale; b) la judecătoria proprià de cercŭ. în limba protocolară a comunei sale; c) la alte judecătorii în limba protocolară a jurisdicțiunei aceleia, de care se ține respectiva judecătoriă. Resoluțiunea din partea judelui (§. 8) urméză în limba suplicei (cererei); Totŭ asemenea are judele sĕ facă ascultările și sĕ sĕvêrșéscă alte funcțiunĭ judecătorescĭ în limba partidelorŭ încurcate în procesŭ, respective a persónelorŭ ascultate; protocólele pertractărilorŭ însĕ sunt a se purtá în limba aceea, care partidele o alegŭ cu unanimitate dintre limbile protocolare ale jurisdicțiunilorŭ. (Nicĭ o iotă nu se observă din citatulŭ paragrafŭ. Dovédă este casulŭ cu judele de cercŭ din Brașovŭ, care a mânatŭ pe martorŭ în România, décă a cerutŭ a fi ascultatŭ în limba română, și în Germània, fiind-că a pretinsŭ a se luá protocolulŭ în limba germană. — Red.) Numai cândŭ nu se póte ajunge la unanimitate, stă la bună voința judelui sĕ alégă una dintre limbile protocolare ale jurisdicțiunilorŭ. Totușĭ în casulŭ acesta, ca și în acela, cândŭ unŭ documentŭ mai importantŭ alŭ procesului, ar fi scrisŭ într'o limbă neînțelésă de partide, judele are sĕ îngrijéscă de esplicarea de lipsă, eventualŭ acvirândŭ și unŭ dragomanŭ. Citațiunea are sĕ urmeze în limba maternă a partidei, de cum-va acésta se póte eruá îndată, éră hotărîrea judecătoréscă în limba pertractării. Acéstă hotărîre însĕ este a se publicá fiecărei partide în limba ei, cerêndŭ ea acésta, respective a-i se și traduce. In procesele apelate (§. 12), décă acestea nu sunt purtate în limba maghiară și au ajunsŭ la judecătoria de instanța ântâia, este a se comunicá resoltațiunea, hotărîrea sĕu sentința tribunalului de apelŭ fiecărei partide singuratice la cererea ei în limba oficială a judecătoriei sĕu în altă limbă protocolară a jurisdicțiunii. (Dér unde se mai pórtă astăḑĭ în tótă Ungaria procesele într'altă limbă afară de cea maghiară? — Póte veni d. Fischhof cu lampa lui Diogene ḑiua la améḑa-mare sĕ caute dintr'unŭ colțŭ până în celalaltŭ alŭ Ungariei, și suntemŭ sigurĭ, că nu va aflá o localitate în întinsulŭ regatŭ alŭ sântului Stefanŭ — făcêndŭ escepțiune de Croația, Dalmația și Slavonia, — unde legea, resp. paragrafii legii favorabilĭ naționalitățilorŭ, se află în deplină conformitate cu pracsa. — Red.) Resoluțiunĭ sĕu estrase din cărțile funduare, carĭ sunt a se purtá numai și numai în limba oficială a respectivei judecătorii (firesce în cea maghiară, căcĭ după conceptulŭ Ungurilorŭ numai acésta este limba oficială. — Red.) sunt a se liberá partidelorŭ la dorința lorŭ în limba ungurésca sĕu într'una din limbile protocolare ale jurisdicțiunii respective. Limba oficială a judecătoriilorŭ denumite de guvernŭ (§. 13) este numai cea maghiară.

(Va urma.)

Diverse.

Unŭ copilŭ de unŭ anŭ și jumĕtate spânzuratŭ. În satulŭ Rotbavŭ, în apropierea Brașovului, o familie de țĕranĭ (Sașĭ) întorcêndu-se acasă au aflatŭ copilulŭ lorŭ spânḑuratŭ în mijloculŭ casei. Îlŭ lăsase adecă că de obiceiŭ dormindŭ în copaie (albiă) ce era atêrnatŭ de o sfóră grósă. Copilulŭ, care era legatŭ cu o chingă peste mijlocŭ, ca sĕ nu cadă din trócă, deșteptându-se și vĕḑendu-sĕ singură pe semne a începutŭ sĕ plângă și sĕ se svêrcoléscă și a alunecatŭ din tróca în care se aflá, ér chinga îĭ ajunse la gâtŭ și-lŭ sugrumă. Bieții părințĭ au fostŭ înmărmurițĭ de spaimă la tristulŭ spectacolŭ ce li se presentă în reîntórcere.

Mare furtŭ. Locuitorului din Câmpeni, Sigmundŭ Löwy, i s'au furatŭ în absența lui de acasă, spărgêndu-se ușile, haine și efecte de valóre. Paguba face 300—400fl. v. a.

Sinucidere. În Viena s'a împușcatŭ la 19 ale c. adv. de curte și de tribunalŭ Dr. Iosifŭ Bach, în etate de 62 de anĭ. Elĭ cumperă înainte de améḑĭ munițiune pentru revolverŭ, apoi se retrase in odaia sa și-șĭ dete un glonțŭ prin têmpla dréptă. Nefericitulŭ omŭ a fostŭ numai decâtŭ unŭ cadavru. Repausatulŭ a fostŭ fratele ministrului de odiniórĭ Dr. Alexandru Baronŭ de Bach, părintele absolutismului austriacŭ. După părerea medicilorŭ elŭ s'a sinucisŭ în urma unei repentine vesănii.

Circulŭ Sidoli. Alte amĕnunte ce ne sosescŭ din Bucurescĭ spunŭ că din causa îmbulzelei celei marĭ iscată în circŭ, în urma căderei bârnelorŭ pe care era întinsă pânza, au muritŭ o femeiă și un băĕtŭ. Două femei se ḑice că arŭ fi înebunitŭ, alte persóne contusiosnate aŭ fostŭ duse în spitalŭ. Mare parte din publicŭ a fugitŭ fără pălăriĭ. De unii particulari cari au venitŭ din Bucurescĭ se vorbesce, că și-arŭ fi perdutŭ viața vr'o 20 de persóne.

Candidatŭ la deputăție. — Suntemŭ informațĭ din isvorŭ demn de tótă încrederea că D. Iónŭ Mețianu din Zĕrnescĭ n'a avutŭ nicĭ odată intențiunea d'așĭ pune candidatura de deputatŭ în județulŭ Făgărașului.

Cursulŭ pieței Brașovŭ
din 17 Aprile 1884.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.24	Vênd.	9.25
Argint românesc	»	9.20	»	9.22
Napoleon-d'orĭ	»	9.60	»	9.62
Lire turcescĭ	»	10.83	»	10.85
Imperialĭ	»	9.83	»	9.86
Galbenĭ	»	5.60	»	5.62
Acțiunile Albinei	»	—	»	—
Scrisurile »	»	101.—	»	101.50
Discontulŭ »		7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

De durere n'a putatŭ vorbi mai departe. Alexandru o mângâiă și, mișcatŭ, o strînse la pieptŭ.

5. Alexandru prigonitŭ. Cum se apĕră în contra dușmanilorŭ?

Din ḑiua de cândŭ a vorbitŭ în comună, Alexandru avea neplăcerĭ peste neplăcerĭ. Tinerĭ blăstĕmațĭ îĭ spărgeau peste nópte ferestrile cu pietri. Intr'altă nópte îĭ smulseră șése pomișorĭ din grădină. De altă dată îĭ furară sălata din straturĭ.

Și cândŭ se ducea Alexandru la judele satului și se plângea, acesta îlŭ luá în rîsŭ ḑicêndŭ: »ai fi meritatŭ mai mare pedépsă décă ne-amŭ fi purtatŭ cu tine cu tótă stricteța. Cară-te de aicĭ gură slabă!«

»Décă fată de mișei nicĭ nu mĕ apĕrațĭ, nicĭ nu-mĭ dațĭ dreptate,« ḑise Alexandru, »atuncĭ, faceți în satŭ cunoscutŭ, că mĕ voiu apĕrá eu singurŭ și, ca fie-care sĕ-șĭ păzéscă pielea.«

Neamicii luĭ însĕ nu încetară a-lŭ necăjí și mai departe. Dér o pățiră. Pentru că odată, sciindu-lŭ în móră, se furișeră în grădină sĕ-i strice tóte. Atuncĭ d'odată se audŭ dóuĕ împușcăturĭ din ferésta lui. Blăstĕmații o tuliră la fugă înspăimêntațĭ, credêndŭ, ca elŭ are pe necuratulŭ de pază în casă. În credința asta se întăriră și mai multŭ, cândŭ, în fugă, întêlnescŭ pe Alexandru, care se întorcea de la móră și punêndŭ mâna pe unulŭ din ei, strigă cu glasŭ puternicŭ: »De ce ațĭ vrutŭ sĕ întrațĭ în grădina mea, tâlharilorŭ!« Cu tóte astea nu le făcŭ nimicŭ.

Altă dată nisce pierde-véră, vrêndŭ sĕ-șĭ bată jocŭ de dênsulŭ, după mieḑulŭ nopții, fiindŭ și ceva cam chefuițĭ, săriră peste gardulŭ cu țape ce-i încunjurá grădina dér rănindu-se la piciore, începură a strigá de durere și abia putură sări afară peste gardŭ.

Acestea și alte istoriore împrăștiau gróză în comună și nime nu mai cutezá a se apropiá nóptea de casa lui Alexandru.

Elŭ însĕ se arătá totŭ prietinosŭ cătră fie-cine, ca și mai nainte. Unuia îĭ dá sfatŭ bunŭ, pe altulŭ îlŭ ajutá cu banĭ, și alte. Îlŭ durea însĕ fórte de starea cea ticălósă din comună. Intr'o ḑi se duse la preotŭ, de se plânse.

»Eu sunt preotŭ,« ḑise acesta, »și n'am sĕ poruncescŭ aicĭ. În trebile vóstre nu mĕ mestecŭ. Tótă nefericirea comunei vine de acolo că ómenii s'au dedatŭ a trăi în noroiu și necurățenia. Ei nu se întocmescŭ după sfânta scriptură și, unde numai potŭ, îmĭ scurtéză venitele. Dér îĭ voi ajunge mânia ceriului și îndelungŭ răbdarea lui D-ḑeu nu le va mai suferí pĕcatele.«

»Părinte,« întrerupse Alexandru, sĕ mĕ ierțĭ, dér d-ta, déc'ai vrea, ai puté face multŭ pentru mântuirea comunei. Inima acestorŭ ómenĭ este sĕlbatică, pentru că mintea le este întunecată. Cândŭ d-ta te-ai interesá de scólă și te-ai nisuí a cresce tinerimea în moravurĭ bune și învĕțăturĭ creștinescĭ, ca sĕ se deprindă a iubí virtutea și a urî pĕcatulŭ, — de sigurŭ că s'ar îndreptá ómenii.

»Asta e chiămarea învĕțătorului, nu a mea,« respunse preotulŭ. »Am și așa destule pe capulŭ meu, nu mai am răgazŭ și pentru lucrurĭ de acestea. Însa-șĭ comuna pórtă vina, că nu are învĕțătorŭ bravŭ, pentru că nu-lŭ plătesce cum se cade.«

»Părinte,« ḑise Alexandru la acestea, »păstorulŭ bunŭ, care-șĭ pasce turma cu credință, se interesézá și de fie-care din oile sale. Ómenii sunt ce e dreptŭ neînvĕțațĭ și adese facŭ rĕu din nepricepere, nesciindŭ adecă cum sĕ se ajute și cum sĕ-șĭ întocméscă lucrurile. Décă acum, D-ta, cândŭ n'ai alta de lucru, ai întrá prin case, acum la unulŭ, acum la altulŭ, și ai vedé nepriceperea bieților ómenĭ, carĭ de multe orĭ se rușinéză numai fiindŭ că nu sciu cum sĕ-șĭ ajute, — ai vedé, cum sermanii se dedau pe încetulŭ cu stricăciunea și ticălosia lorŭ, până sunt scoșĭ din casă și din curte, — ai vede, cum copii, lăsațĭ de sine, ca nisce orfanĭ, de locŭ nu potŭ fi mai bunĭ, pentru că nu vĕdŭ, nicĭ nu audŭ de câtŭ blăstĕmățiĭ și vorbe rele. O! părinte, décă odată...«

(Va urma.)

Banca generală de asigurațiune mutuală „TRANSILVANIA.“

Comptulŭ încheiatŭ alŭ secțiunei I-a pro 1883.

Venituri	fl.	cr.
Fondulŭ de premii din anulŭ 1882	6213	07
Premii după detragerea stornilorŭ	61174	60
Tacse „ „ „	5150	80
Reservă pentru daune ex 1882	325	16
Veniturĭ diverse	353	10
	73216	73

Eşirĭ	fl.	cr.
Premii pentru reasigurare	23078	39
Salare, spese, timbre, tipăriturĭ, spese de călĕtoriă dare etc.	14001	06
Amortisare de mobilii ...... fl. 154.14 cr.		
Amortisare din spesele de intemeiare „ 927.41 „		
Amortisare din pretensiunĭ dubióse . „ 204.30 „	1285	85
Interese după obligațiunile fondului de intemeiare	3401	50
Reservă de premii	6577	44
Daune plătite, detrăgêndŭ partea reasigurată	22504	87
Provisiunĭ	1632	13
Reservă pentru daune pendente	265	—
Profitŭ pro 1883	470	49
	73216	73

Comptulŭ încheiatŭ alŭ secțiunei II-a pro 1883.

Venituri	fl.	cr.
Fondulŭ de premii din anulŭ 1882	148254	78
Transportulŭ premielorŭ din anulŭ 1882	7451	02
Premii după detragerea stornilorŭ	79230	83
Tacse „ „ „	2640	80
Casurĭ de mórte însinuate ex 1882	4920	—
Tacse de administrare dela tontine, arvune precludate etc.	1024	83
Interese și venite dela casa propriă etc.	8420	55
	251942	81

Eşirĭ	fl.	cr.
Sume asigurate plătite ...... fl. 32907.07 cr.		
Reservă pentru casurĭ de mórte însinuate „ 4767.53 „		
Plătirĭ pentru tontine contra-asigurate „ 260.— „	37934	60
Sume pentru zestre asigurate plătite	4800	—
Premii de reasigurare	2105	86
Provisiunĭ de acuisițiune ..... fl. 424.97 cr.		
Amortisarea din provisiunea capitalisată „ 3724.97 „	4149	67
Provisiune de incasare	2396	98
Salare, spese, timbre, tipăriturĭ, dare, spese de călĕtoriă etc.	19202	38
Polițe rescumpĕrate	5778	31
Premii rebonificate	895	13
Amortisare din mobilii ...... fl. 154.14 cr.		
Amortisare din spesele de intemeiare „ 927.41 „		
Amortisare de pretensiunĭ dubióse . . „ 102.17 „	1183	72
Onorare medicale	1784	86
Interese după obligațiunile fondului de intemeire	3401	50
Fondulŭ de premii pro 1884 . . . fl. 160015.20 cr.		
Transportŭ de premii pro 1884 . . „ 7516.38 „	167531	58
Profitŭ pro 1883	778	22
	251942	81

Bilanțŭ în 31 Decembre 1883.

Activa	fl.	cr.
Obligațiunĭ needate	170800	—
fl. 23800 rentă în bancnote . . . . à fl. 79.05 fl. 18813.90		
„ 20400 prior. ale I drum de fer trans. à „ 93.90 „ 19155.60		
„ 5000 acții ale I drumŭ de fer trans. à „169.— „ 4225.—		
„ 7650 obligații rurale transilvane à „ 99.50 „ 7611.75		
„ 6900 losurĭ pentru regul. Dunării à „115.75 „ 7986.75		
„ 3000 acții ale drum. de ferŭ nord. à „ 2530.— „ 7590.—		
„ 4000 înscrise dela inst. fonciarŭ din Sibiu I emisiune . . . à „103.— „ 4120.—		
„ 4000 înscrise dela inst. fonciarŭ din Sibiu III emisiune . . à „102.— „ 4080.—		
„ 3000 losurĭ de statŭ 1860 1/1 . . à „134.25 „ 4027.—		
„ 1100 „ „ „ „ 1/5 . . à „141.50 „ 1556.50		
„ 900 priorități ale drum. de ferŭ Lembergŭ-Cernăuțĭ I emis. à „ 95.70 „ 861.30		
„ 700 rentă în argintŭ . . . . à „ 79.70 „ 557.90		
„ 300 losurĭ de statŭ 1864 1/5 . . à „167.— „ 501.—		
„ 1400 losurĭ pentru regularea Tisei à „110.50 „ 1547.—		
„ 1000 înscrise fonc. cu sorțĭ de 3% ale inst. f. austr. . . . . à „ 97.50 „ 975.—		
„ 200 obligațiunĭ rustic. galițiane à „ 99.75 „ 199.50		
„ 100 losurĭ de statŭ reg. mag. à „112.80 „ 112.80	83921	50
Portofoliu de cambii	2717	63
Imprumuturĭ pe efecte	8344	53
„ „ polițe	45400	87
„ „ polițe de tontine	4468	—
Pretensiunĭ la agenturi	46749	96
Anticipațiunĭ la inspectorĭ etc.	4780	70
Debitori diverșĭ	40716	32
Mobilii, table firmale și tăblițe	10981	05
Spesele de întemeiare	16693	46
Provisiunĭ capitalisate	55970	67
Realitatea în strada Cisnădiei Nr. 5	42000	—
Cassa	3320	52
	536865	21

Passiva	fl.	cr.
Fondulŭ de întemeiare .... fl. 300000.—		
subtragêndu-se amortisarea ..... „ 5700.—	294300	—
Fondulŭ de premii sect. I	6577	44
„ „ „ „ II ..... fl. 160015.20		
Transportulŭ premielorŭ sect. II . . . „ 7516.38	167531	58
Reservă pentru casurĭ de mórte insinuate	4767	53
„ „ daune de incendiu insinuate	265	—
Fondulŭ de reservă pentru tontine	52459	05
Interese neridicate	2283	47
Fondurĭ de profitŭ reservate ex 1881 și 1882	2618	05
Fondulŭ de garanță sect. I	1380	32
„ „ „ „ II	3434	06
Profitŭ sect. I pro 1883	470	49
„ „ II „ 1883	778	22
	536865	21

Wilhelm Bruckner m. p. — Dr. ***A. Brote*** m. p,

Conturile de susŭ și bilanțulŭ s'au aflatŭ în consonanță cu registrele respective

Sibiu, în 28 Martie 1884.

Comitetulŭ de revisiune:

Iosif Schuster, m. p.
consiliarŭ de fin. în pensiune.

Georg Mike m. p.
directorŭ la direcțiunea fin.

Dr. **Ioanŭ Nemes** m. p.
advocatŭ.

Tipografia Alexi Brașovŭ.